اقتصاد مقاومتی در سایه وحدت ملی و امنیت ملی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالی

شماره: ۰۵/۱۹۲۴۰۶
تاریخ: ۱۴۰۵/۰۷/۲۸
پیوست: دارد
شناسه: ۸۸۷۵۳۹۳

جناب آقای للـه‌گانی مدیرعامل محترم بانک رفاه کارگران
جناب آقای فرخ‌نژاد مدیرعامل محترم بانک ملت
جناب آقای سیفی کفشگری مدیرعامل محترم بانک ملی ایران
جناب آقای خانی مدیرعامل محترم بانک صادرات ایران
جناب آقای اخلاقی‌فیض‌آثار مدیرعامل محترم بانک تجارت
جناب آقای ابراهیمی مدیرعامل محترم بانک سپه
جناب آقای متقی‌نیا مدیرعامل محترم بانک کشاورزی
جناب آقای بنائیان مدیر عامل محترم پست بانک ایران
جناب آقای شایان مدیرعامل محترم بانک صنعت و معدن
جناب آقای حسین زاده مدیرعامل محترم بانک قرض الحسنه رسالت
جناب آقای قاسمی مدیر عامل محترم بانک پاسارگاد
جناب آقای جوادی مدیرعامل محترم بانک خاورمیانه
جناب آقای قضایی پاکدهی مدیرعامل محترم بانک مشترک ایران - ونزوئلا
جناب آقای خورسندیان مدیرعامل محترم بانک مسکن
جناب آقای حسین‌زاده مدیرعامل محترم بانک اقتصاد نوین
جناب آقای معرفت مدیرعامل محترم بانک سامان
جناب آقای فروتن مدیرعامل محترم بانک پارسیان
جناب آقای عصارزاده مدیرعامل محترم بانک توسعه تعاون
جناب آقای مرادی مدیرعامل محترم بانک توسعه صادرات ایران
جناب آقای پورسعید رئیس محترم هیأت سرپرستی بانک ایران زمین
جناب آقای ابدالی مدیرعامل محترم بانک سینا
جناب آقای فتحعلی مدیرعامل محترم بانک قرض‌الحسنه مهر ایران
مدیرعامل محترم بانک گردشگری
جناب آقای بهاروندی مدیرعامل محترم بانک کارآفرین
مدیرعامل محترم بانک سرمایه
جناب آقای احمدی مدیر عامل محترم بانک شهر
جناب آقای کریمی مدیرعامل محترم بانک دی
جناب آقای جمالی رئیس محترم هیات سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی ملل

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

اقتصاد مقاومتی در سایه وحدت ملی و امنیت ملی

با سلام و احترام؛

به استناد بندهای (۱۱) و (۱۲) جزء (الف) ماده (۴) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و مواد (۶) و (۱۰) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران و در راستای توسعه ابزارهای تأمین مالی زنجیره تولید و تسهیل تأمین مالی سرمایه در گردش واحدهای کسب‌وکار، «شیوه‌نامه اجرایی کارت تأمین‌یار تولید» در هشتمین جلسه کمیسیون عملیات پولی و اعتباری مورخ ۱۴۰۵/۰۷/۰۸ تصویب شد.

بر اساس شیوه‌نامه مذکور، کارت تأمین‌یار تولید به‌عنوان ابزاری متصل به اوراق گام، با هدف تأمین مالی سرمایه در گردش واحدهای کسب‌وکار طراحی شده است. مطابق ضوابط مقرر، متقاضی دریافت کارت باید شخص حقیقی دارای مجوز فعالیت از مراجع قانونی ذی‌ربط و فعال در حوزه تولید کالا یا خدمات باشد. تعیین میزان اعتبار کارت، با لحاظ ارزیابی توان مالی و اعتباری و ظرفیت اعتباری متقاضی و با رعایت سقف مقرر، حداکثر معادل پنج برابر سقف تسهیلات قرض‌الحسنه به اصناف، بر عهده مؤسسه اعتباری است. همچنین، رعایت الزامات اعتبارسنجی و احراز صلاحیت مشتری و پذیرنده، انعقاد قراردادهای مربوط، صدور و بازپرداخت اوراق گام در چارچوب ضوابط ابلاغی و ثبت و نظارت بر تعهدات در سامانه مکنا الزامی است.

لازم به‌ذکر است در خصوص اختصاص کد محصول مربوط و نحوه اخذ شناسه یکتا از سامانه مکنا، متعاقباً اطلاع‌رسانی لازم از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران انجام خواهد شد.

لذا، ضمن ارسال «شیوه‌نامه اجرایی کارت تأمین‌یار تولید» خواهشمند است دستور فرمایید مراتب با قید تسریع به تمامی واحدهای ذی‌ربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و ضمن تاکید بر عملیاتی‌نمودن زیرساخت فنی و کسب و کاری کارت تأمین‌یار تولید، بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید./اس

مدیریت کل عملیات پولی و اعتباری
اداره تأمین مالی زنجیره تولید

مهدی صحایی ۳۲۱۵-۰۴
اسمعیل محمدجانی ۹۴۱۶

رونوشت:
_ جناب آقای دکتر ابوالحسنی قائم مقام محترم بانک - جهت استحضار.
_ جناب آقای دکتر ماجد معاون محترم سیاست‌گذاری پولی - جهت استحضار.
_ جناب آقای دکتر مرادپور معاون محترم تنظیم‌گری و نظارت - جهت استحضار.
_ جناب آقای گودرزی معاون محترم ارزی - جهت استحضار.
_ جناب آقای مهندس پشم چی معاون محترم نظام پرداخت و فناوری‌های نوین - جهت استحضار.
_ جناب آقای دکتر اجتهادی معاون محترم حقوقی و امور مجلس - جهت استحضار.
_ جناب آقای دکتر مدنی‌زاده وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی - جهت استحضار.
_ جناب آقای اتابک وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت - جهت استحضار.
_ اداره عملیات اعتباری - جهت آگاهی.

معاونت سیاستگذاری پولی

مدیریت کل عملیات پولی و اعتباری

« اداره تامین مالی زنجیره تولید»

شیوه نامه اجرایی

«کارت تأمین‌یار تولید»

مهر ماه ۱۴۰۵

« **بسمه تعالی** »

« شیوه‌نامه اجرایی کارت تأمین‌یار تولید»

به استناد بندهای (۱۱) و (۱۲) جزء (الف) ماده (۴) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۲/۰۳/۳۰ و مواد (۶) و (۱۰) قانون برنامه پنجساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳/۰۳/۰۱، در چارچوب روش‌های تامین مالی بانکی زنجیره تولید و دستورالعمل ناظر بر اوراق گام، با هدف افزایش کارایی روش‌های تأمین مالی، حمایت از سرمایه در گردش بنگاه‌های اقتصادی و توسعه ابزارهای تأمین مالی بانکی، «شیوه‌نامه اجرایی کارت تأمین‌یار تولید» که از این پس به اختصار شیوه‌نامه اجرایی نامیده می‌شود، به تصویب رسید.

ماده ۱- در این شیوه‌نامه اجرایی عناوین زیر در معانی مشروح به کار می‌روند:

۱. **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۲. **مؤسسه اعتباری:** اشخاص حقوقی که با مجوز بانک مرکزی یا به‌موجب قانون، تحت عنوان «بانک» یا «مؤسسه اعتباری غیربانکی» به انجام عملیات بانکی مبادرت می‌نمایند.

۳. **کارت تأمین‌یار تولید:** کارت تأمین‌یار تولید مبتنی بر اوراق گام بوده که مؤسسه اعتباری می‌تواند به وسیله آن و در چارچوب ضوابط و مقررات مربوطه و مفاد این شیوه‌نامه اجرایی به مشتری تا سقف معینی، اعتبار اعطاء نماید.

٤. **سقف اعتبار کارت تأمین‌یار تولید:** حداکثر اعتباری که طبق ضوابط ابلاغی بانک مرکزی، مؤسسه اعتباری می‌تواند به مشتری تخصیص دهد تا در چارچوب قرارداد کارت تأمین‌یار تولید برای خرید کالا و خدمات مورد استفاده قرار گیرد.

٥. **سقف ضمانت:** حداکثر میزان مجاز ضمانت اوراق گام برای مؤسسه اعتباری عامل که توسط بانک مرکزی تعیین می‌شود.

٦. **واحد کسب و کار:** شخص حقیقی که با اخذ مجوز فعالیت از مراجع قانونی ذی‌ربط در تولید کالا و خدمت فعالیت می‌کند.

۷. **مشتری:** واحد کسب و کاری که به عنوان متعهد اوراق گام درخواست دریافت کارت تأمین‌یار تولید را به مؤسسه اعتباری ارائه نموده و کارت تأمین‌یار تولید به نام وی صادره شده است و متعهد به بازپرداخت اعتبار مصرف‌شده طبق قرارداد منعقده با مؤسسه اعتباری است.

۸. **قرارداد کارت تأمین‌یار تولید:** قراردادی که در زمان صدور کارت تأمین‌یار تولید بین مؤسسه اعتباری و مشتری منعقد می شود و مبین توافقات، تعهدات و سایر الزامات طرفین در خصوص کارت تأمین‌یار تولید است.

۹. **اوراق گام:** اوراق بهاداری که بر مبنای عقد ضمان به عاملیت و ضمانت مؤسسه اعتباری صادر می‌شود.

۱۰. **پذیرنده:** شخص حقیقی یا حقوقی دارای مجوز فعالیت از مراجع قانونی و تفاهم‌نامه با مؤسسه اعتباری که در چارچوب کارت تأمین‌یار تولید مبادرت به فروش کالا و خدمات به مشتری می‌نماید و طبق تفاهم‌نامه معادل بهای آن، اوراق گام از مؤسسه اعتباری دریافت می‌کند.

۱۱. **تفاهم‌نامه:** قرارداد یا تفاهم‌نامه بین مؤسسه اعتباری و پذیرنده در خصوص فروش کالا و خدمات از طریق کارت تأمین‌یار تولید بر اساس چارچوب کلی ابلاغی توسط بانک مرکزی می‌باشد.

ماده ۲- سقف اعتبار کارت تأمین‌یار تولید، حداکثر پنج (۵) برابر سقف تسهیلات قرض‌الحسنه به اصناف تعیین می‌شود.

ماده ۳- حداکثر میزان تخصیص اعتبار در قالب کارت تأمین‌یار تولید قابل صدور برای مشتری، بر اساس ارزیابی توان مالی و اعتباری، اعتبارسنجی و ظرفیت اعتباری وی، توسط مؤسسه اعتباری تعیین می‌شود.

تبصره ۱- مؤسسه اعتباری موظف است قبل از صدور کارت تأمین‌یار تولید، وضعیت بدهی غیرجاری، تعهدات ارزی ایفاء نشده و چک برگشتی صادر کننده چک را از سامانه های بانک مرکزی استعلام نماید.

تبصره ۲- صدور کارت تأمین‌یار تولید در صورت داشتن بدهی غیرجاری، تعهدات ارزی ایفاءنشده و چک برگشتی صادر کننده چک مجاز نمی‌باشد.

تبصره ۳- مؤسسه اعتباری موظف است در فرآیند صدور کارت تأمین‌یار تولید، تمامی قوانین و مقررات مربوطه از جمله ضوابط مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم را رعایت نماید.

تبصره ۴- صدور کارت تأمین‌یار تولید توسط مؤسسه اعتباری با کد محصول خاص اعلامی توسط بانک مرکزی، منوط به اخذ شناسه یکتا از مرکز کنترل و نظارت اعتباری (سامانه مکنا) مطابق با رویه اعلامی از سوی حوزه نظام‌های پرداخت بانک مرکزی می‌باشد.

تبصره ۵ - مسئولیت احراز مجوز فعالیت واحد کسب و کار بر عهده مؤسسه اعتباری می‌باشد.

تبصره ۶- صدور کارت تأمین‌یار تولید توسط مؤسسه اعتباری، منوط به اخذ اظهارنامه مالیاتی یا صورت‌های مالی حسابرسی‌شده می‌باشد.

ماده ۴- مؤسسه اعتباری موظف است کارت تأمین‌یار تولید را مبتنی بر قرارداد منعقده با مشتری با مدت انقضاء حداکثر شش ماه صادر و به وکالت از وی، بهای خرید کالا و خدمات را مطابق با تفاهم‌نامه منعقده با پذیرنده، در قالب اوراق گام تجمیعی به نفع پذیرنده کارسازی نماید.

تبصره - مؤسسه اعتباری موظف است طبق فرم یکنواخت قرارداد ابلاغی بانک مرکزی نسبت به انعقاد قرارداد با مشتری اقدام نماید.

ماده ۵- مؤسسه اعتباری موظف است طبق چارچوب کلی تفاهم‌نامه ابلاغی بانک مرکزی نسبت به انعقاد تفاهم‌نامه با پذیرنده اقدام نماید.

تبصره ۱- مؤسسه اعتباری مسئولیت ارزیابی حسن شهرت، مجوز کسب و کار، ظرفیت و توان تامین کالا و احراز صلاحیت پذیرنده را بر عهده دارد.

تبصره ۲- مؤسسه اعتباری در حد عرف بانکداری از صوری نبودن معاملات اطمینان حاصل نمایند.

تبصره ۳- شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات پرداخت (PSP) جهت به‌روزرسانی امکان انجام تراکنش از طریق دستگاه کارت‌خوان و درگاه پرداخت اینترنتی، درخواست خود را به شرکت الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک) ارسال می‌نمایند.

تبصره ۴- مؤسسه اعتباری موظف است مشخصات دستگاه‌های کارت‌خوان و درگاه پرداخت اینترتی متعلق به پذیرنده‌های طرف قرارداد خود و تغییرات آن را طبق چارچوب کلی تفاهم‌نامه به بانک مرکزی ارسال نماید.

ماده ۶- استفاده از ظرفیت بازارگاه‌ها به منظور تأمین اعتبار یا انجام تراکنش برای خرید ارز، طلا و سایر دارایی‌های مالی در چارچوب این ضوابط، ممنوع می‌باشد.

تبصره ۱- مؤسسه اعتباری در پذیرش و استفاده از بازارگاه‌ها به‌عنوان پذیرنده، مکلف است سازوکارهای لازم را به‌منظور جلوگیری از انجام تراکنش‌های مرتبط با خرید و فروش ارز و طلا، پیش‌بینی و اجرا نمایند.

تبصره ۲- مؤسسه اعتباری موظف است با استفاده از اطلاعات موضوع تراکنش، نوع کالا یا خدمت، پذیرنده و سایر داده‌های در دسترس، نسبت به کنترل تراکنش‌های مرتبط با صدر این ماده اقدام نماید.

ماده ۷- مؤسسه اعتباری باید در پایان مقطع زمانی مورد توافق با پذیرنده، صورتحساب فروش‌های انجام شده از طریق کارت‌های تأمین‌یار تولید استفاده شده را از پذیرنده دریافت نماید.

ماده ۸- مؤسسه اعتباری موظف است صورتحساب‌های ارائه‌شده از سوی پذیرنده کارت تأمین‌یار تولید را در پایان هر مقطع زمانی مورد توافق به تفکیک هر پذیرنده تجمیع نموده و به میزان مجموع مبالغ، اوراق گام را به نفع پذیرنده و به وکالت از مشتری صادر نماید.

تبصره ۱- مؤسسه اعتباری موظف است صورتحساب کارت‌های تأمین اعتبار تولید استفاده شده را با گزارش تراکنش دریافتی از شاپرک، جهت تعیین میزان اوراق گام قابل صدور برای پذیرنده و کسر مبالغ مربوط به کالاها و خدمات مرجوعی، تطبیق دهد.

تبصره ۲- سررسید اوراق گام حسب توافقات صورت گرفته مؤسسه اعتباری با پذیرنده در چارچوب ضوابط و مقررات اوراق گام با سررسیدهای حداقل یک ماه و حداکثر تا ۱۲ ماه است.

ماده ۹- در چارچوب مفاد این شیوه‌نامه و ضوابط و مقررات اوراق گام، مؤسسه اعتباری ملزم به رعایت موارد زیر است:

تبصره ۱- به وکالت از مشتریان، نسبت به صدور اوراق گام بر مبنای قرارداد کارت تأمین‌یار تولید اقدام می‌نماید.

تبصره ۲- اوراق گام موضوع این شیوه‌نامه وفق تفاهم‌نامه با نماد بازار سرمایه یا نماد بانک مرکزی در چارچوب ضوابط و مقررات بانک مرکزی از جمله ضوابط ناظر بر اوراق گام صادر می‌شود.

ماده ۱۰- مؤسسه اعتباری موظف است در چارچوب قرارداد منعقده با مشتری، وجه اوراق گام را مطابق اقساط (حداکثر ۲۴ ماهه) مورد توافق، از مشتری اخذ نماید.

تبصره ۱- مؤسسه اعتباری باید طوری برنامه‌ریزی نماید که نسبت مدت اوراق گام به مدت اقساط مساوی یا بیشتر از یک چهارم و مساوی یا کمتر از دو سوم باشد.

تبصره ۲- کارمزدهای کارت تأمین‌یار تولید وفق ضوابط ابلاغی بانک مرکزی در خصوص کارت رفاهی متصل به اوراق گام می‌باشد.

تبصره ۳- بازپرداخت اقساط پس از تاریخ اولین خرید یا تراکنش مشتری می‌باشد.

تبصره ۴- در صورتی که مشتری در طول مدت اعتبار کارت تأمین‌یار تولید مبادرت به انجام چندین خرید یا تراکنش نماید؛ جدول بازپرداخت اقساط توسط مؤسسه اعتباری تعدیل می‌شود و تاریخ آخرین خرید یا تراکنش به‌عنوان مبنای محاسبه مدت بازپرداخت اقساط ملاک عمل قرار می‌گیرد.

تبصره ۵- در مواردی که مشتری از کارت تأمین‌یار تولید برای خرید از چندین پذیرنده مختلف استفاده نماید و اوراق گام متعدد با سررسیدهای متفاوت صادر شود، مؤسسه اعتباری موظف است متوسط وزنی مدت اوراق گام را برای اعمال در تبصره (۱) این ماده لحاظ نماید.

تبصره ۶- مؤسسه اعتباری مجاز است در فرآیند تسویه با پذیرنده، وفق تفاهم‌نامه منعقده، با رعایت میانگین موثر در دامنه مصوب یک‌چهارم تا دوسوم، نسبت به صدور یک فقره یا چندین فقره اوراق گام به نفع یک پذیرنده اقدام نماید؛ مشروط بر آنکه مجموع مبالغ اسمی اوراق گام صادره معادل کل مبلغ صورت‌حساب‌های تجمیع‌شده طی دوره مورد توافق در تفاهم‌نامه منعقده باشد.

ماده ۱۱- در صورتی‌که مؤسسه اعتباری اوراق گام مرتبط با کارت تأمین‌یار تولید را در بازه نسبت یک‌چهارم تا یک‌دوم صادر نماید، مجاز است به منظور جبران هزینه تامین مالی از محل منابع بانکی، مبلغی را به میزان حداکثر نرخ سود عقود غیرمشارکتی علاوه بر موضوع تبصره (۲) ماده (۱۰) این شیوه‌نامه اخذ نماید.

تبصره ۱- مبلغ موضوع ماده فوق به مدت " نصف مدت زمان بازپرداخت اقساط منهای مدت اوراق گام " قابل اخذ است.

تبصره ۲- مؤسسه اعتباری مجاز است مبلغ موضوع ماده فوق را از پذیرنده یا مشتری یا تسهیم بین هر دو به نسبتی که خود تشخیص می دهد، اخذ نماید.

ماده ۱۲- مؤسسه اعتباری در چارچوب ضوابط و مقررات اوراق گام موظف است طبق ضوابط و مقررات ابلاغی بانک مرکزی، در موعد مقرر نسبت به واریز وجه آن حسب مورد به حساب دارنده اوراق یا شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه اقدام نماید.

ماده ۱۳- چنانچه مطالبات مؤسسه اعتباری ظرف دو ماه از تاریخ سررسید اقساط مورد توافق وصول نشود، مؤسسه اعتباری موظف است مانده کارت تأمین‌یار تولید را تا زمان تسویه مطالبات توسط مشتری مسدود نماید.

ماده ۱۴- در صورت عدم ایفای تعهد توسط مشتری ظرف دو ماه از تاریخ سررسید اولین قسط سررسیدشده، مؤسسه اعتباری موظف است اقدامات لازم جهت وصول مطالبات خود از مشتری اعم از اجرایی‌نمودن وثایق یا تضامین را انجام دهد.

تبصره ۱ - درصورت عدم پرداخت مبلغ اقساط در سررسید هر قسط، از تاریخ سررسید تا تاریخ تسویه بدهی، مشتری باید علاوه بر وجوه تأدیه نشده خود (اصل، کارمزد و مبلغ هزینه تامین مالی موضوع ماده (۱۱) (در صورت وجود))، مبلغی به عنوان وجه التزام تأخیر تأدیه دین، با نرخ معادل ۸ درصد به‌علاوه نرخ سود تسهیلات عقود غیرمشارکتی پرداخت نماید.

تبصره ۲- درصورت بازپرداخت مشتری پس از سررسید اقساط، ابتدا کارمزدها و مبلغ هزینه تامین مالی موضوع ماده (۱۱) (در صورت وجود) از مبالغ بازپرداختی کسر و مابقی مبلغ بازپرداختی بین اصل و وجه التزام مطالبات تسهیم بالنسبه می‌شود.

ماده ۱۵- مؤسسه اعتباری موظف است در صورت مرجوعی کالا، اعتبار مشتری را در سامانه مکنا اصلاح نماید.

ماده ۱۶- مؤسسه اعتباری موظف است بر روند تطبیق میزان کارت تأمین‌یار تولید صادره و ثبت شده در مکنا با اوراق گام صادره در سامانه گام نظارت کامل داشته باشد.

ماده ۱۷- مؤسسه اعتباری موظف است کلیه تعهدات مشتری را در سامانه مکنا ثبت و آن را حداقل به‌صورت هفتگی بروزرسانی نماید.

این شیوه‌نامه، در ۱۷ ماده و ۲۷ تبصره در هشتمین جلسه مورخ ۱۴۰۵/۰۷/۰۸ کمیسیون عملیات پولی و اعتباری تصویب شد.